

OBČINSKA UPRAVA

Glasilo Županske zveze za Slovenijo.

Stev. 5.

Mesečna priloga „Domoljubu“.

Leto I.

Organizacija.

Županski tečaj v Kamniku.

Za kamniško okrožje Županske zveze se je priredil županski tečaj prvotno dne 25. marca, ki se je na to ponovil in izvršil dne 2. aprila t. l. — Tega tečaja se je udeležilo nad 130 občinskih zastopnikov vseh strank iz le dobre polovice okraja, ker se priredi za občine Moravske doline in sosesčine poseben tečaj radi oddaljenosti. — Število udeležencev se mora torej imenovati vsled tega naravnost sijajno, kar dokazuje živo zanimanje za organizacijo, pa tudi ukažljivost občinskih zastopnikov.

Še nekaj naj omenjamo, česar na drugih takih tečajih ni bilo: da je bil namreč eden izmed predavateljev od pokr. uprave določeni uradnik okrajnega glavarstva, ki je tudi glede na vprašanja v tekočih individualnih zadevah dajal potrebna pojasnila in vzel na znanje izražene želje. — Ne bilo bi napačno, če bi na županske čaje pošiljala tudi okrajna glavarstva svoje zastopnike, ker je dobra uprava v nemali meri zavisna od stika in osebnega spoznavanja med župani in političnimi uradniki, da se izčisti med njimi tudi razmerje in naziranje o podrejenosti in nadrejenosti. — To omenjamo le mimogrede zaradi tega, ker je nek županski tečaj »posetil« — orožnik v službeni opremi, — če po naročilu ali brez njega, to je za nas tukaj postranska stvar.

O županskem tečaju samem pa naj sledi poročilo.

Otvoril ga je predsednik kamniške podružnice župan Novak s pozdravnim ogovorom udeležencev in predavateljev.

Prvi predavatelj dr. Maršič je podal poučen pregled o občanih in dolžnostih, ki jih imajo občine v zmislu občinskega reda. — Potem pa je odgovarjal na razna vprašanja na naslov okrajnega glavarstva.

Tajnik osrednjega odbora Županske zveze Fr. Kristan je pojasnil naloge, ki jih ima zveza in kako važna je ta organizacija z ozirom na čuvanje samoupravnih (avtonomnih) pravic občin. — Na to je pojasnil tudi glavne dolžnosti občin, županov, občinskih svetovalcev in odbornikov, pa tudi občanov samih, in pravice njihove pri občinskem gospodarstvu, sklepanju o proračunih, letnih računih itd.

Temeljito je bilo predavanje vodje davčnega urada g. Vrabla o davkih, njihovem plačevanju in predpisovanju. — Povdarjal je, da je treba radi razdelitve in predpisa davkov to čenih informacij, ker uradništvo pač noče nikomur delati krivice. Pojasnil je način odmere, termine glede vlaganja pritožb potem, ko se potom županstej javno razglasi razpoložitev odmerjenih davkov na vpogled.

Le škoda, da so se nekateri med predavanjem o davčnih predpisih po nepotrebnem preveč razburjali, ker je treba razločevati strokovno predavanje od političnega shoda.

Župan občine P. je govoril proti nameravanemu združevanju občin, kakor jo hoče izvesti centralna vlada na podlagi ustave.

Z njim so se strinjali soglasno vsi navzoči z zahtevo, da ostanejo občine take kot so sedaj.

K izvajanjem davčnega referenta je predlagal župan Novak na naslov davčnih uradov, da naj bodo njihovi razglasi kratki in lahko umljivi. (To željo naj bi vzeli vsi davčni uradi tem potom na znanje!)

Dalje se je izrekla — za ponekod gotovo upravičena — želja, da naj uradništvo vljudno nastopa nasproti strankam.

Ko so bile sprejete resolucije, ki jih priobčujemo v naslednjem, je načelnik okrajne zveze z zahvalo predavateljem in vsem navzočim za tako številno udeležbo zaključil lepo uspelo zborovanje.

Resolucije.

1. Župani in občinski svetovalci sodnega okraja kamniškega, zbrani na poučnem tečaju dne 2. aprila 1922 v Kamniku, sklenejo zaprositi finančno delegacijo, da naj pole za napoved dostavlja na dom. To pa le samo tistim, ki so dolžni napoved položiti.

2. Izkaze o predpisanem davku naj se dostavi na razgrnjenje javno davkoplačevalcem na vsa županstva za njih okoliše.

3. Župani pozivljajo pokrajinsko upravo za Slovenijo, oddelek za javna dela v Ljubljani, da vse potrebno ukrene, da se zopet upostavijo javni cestarji na svoje službe, ki jih mora država plačati.

4. Župani pozivljajo pokrajinsko upravo za Slovenijo, oddelek za zdravstvo, da pospeši in podpira akcijo Usmiljenih bratov v Mekinjah, da se čimprej v Mekinjah ustanovi zasilna bolnica, kjer bodo dobili bolniki prvo pomoč pa tudi trajna zdravljenja. S tem bo tukajšnjemu ljudstvu zelo veliko pomagano, ljudskim željam ustrezno, in bo razbremenjena deželna bolnica. Na intrige, ki se tu delajo proti odgotovih ljudi, naj se ne jemlje ozira.

5. Župani pozivljajo deželni šolski svet, da zopet takoj dovoli uporabljati po ljudskih šolah šolske tablice, ker so radi visoke cene papirja stroški za šolske potrebe čine za revnejše stariše neznosni.

6. Pozivljamo pokrajinsko vlado, da poskrbi in takoj vse potrebno ukrene, da se prebivalstvu kamniškega političnega okraja priskoči na pomoč po toči in po suši oškodovanim, z živili in denarjem, ker trpi ljudstvo pomanjkanje in je ministr-

stvo v te svrhe Sloveniji že nakazalo 4 milijone kron.

7. Župani odločno protestiramo, da se pomožna akcija po toči in suši oškodovanim dovoljuje izrabljati v strankarske namene. Denar naj se nakaže občinskim odborom, da ga pravično in opravičeni razdelijo, ali v gotovini ali v živilih.

8. Protesti so tudi v tem oziru, ker mora polovica občinskega odbora spremljati fante na nabor.

Protestira se proti samo srbo-hrvaškim tiskovinam.

9. Zahtevamo, da se povsod izdajo za plačevanje davkov davčne knjižice.

Županska zveza za Črnomelj.

Poročilo iz seje dne 9. aprila 1922:

1. Predlog in sklep, da se protestira proti nameravanemu zvišanju davkov, ker se že sedaj hoče z davki uničiti kmetijski stan in se ga spravlja v obup. Zniža naj se raje civilna lista in plača ministrom.

2. Protestira se, kar se ni dala podpora vsem prizadetim po suši, ampak se je delila samo pristašem samostojne kmetijske stranke. Tisti pa, ki so plačali Kmetijski list, so dobili modro galico po znižani ceni. Če moramo plačevati davke vsi, zato tudi zahtevamo enake podpore od države.

Oba predloga sta bila navdušeno sprejeta.

3. Pri slučajnostih se je priporočalo, naj bi pristopili vsi občinski odborniki kot člani k Županski zvezi. — Iz župnije Semič je takoj pristopilo 12 novih članov — občinskih odbornikov. Ta župnija šteje sedaj že veliko število članov.

Prosimo in vabimo pa še vse ostale, ki doslej še niste pristopili iz celega sodnega okraja Črnomelj in Metlika, da takoj prijavite svoj pristop Županski zvezi.

Obširneje utemeljeni sklepi in protesti so se poslali Jugoslovanskemu klubu.

K temu dodajemo, da Županska zveza nima le namena, skrbeti za strokovni pouk glede poslov, ki jih morajo izvrševati županstva, marveč skrbeti tudi za blagor in dobrobit občanov in prebivalstva sploh, — torej tudi čuvati nad tem, da se ne bo delala v ničemer krivica enemu — in to morda pretežnemu delu prebivalstva.

Podružnicam županske zveze.

Glavni odbor županske zveze je stal in še stoji na stališču, da so vse po § 2 društvenih pravil po posameznih okrajih ustanovljene krajevne županske zveze le od osrednjega odbora v Ljubljani odvisne podružnice, nikakor pa ne samostojne zveze, tako namreč, da bi morale imeti vsaka za

se in posebe od pristojnih oblastev odobrena pravila. — To stališče je utemeljeval osrednji odbor županske zveze s posebno vlogo na pokrajinsko upravo za Slovenijo, oddelek za notranje zadeve, ker je neko — edino — okrajno glavarstvo zahtevalo od neke okrajne županske zveze (podružnice), da mora vložiti prošnjo za potrditev pravil.

Na tozadevno vlogo je prejel načelnik županske zveze, poslanec Stanovnik, potem policijskega ravnateljstva v Ljubljani, obvestilo o rešitvi pokrajinske uprave, oddelka za notranje zadeve z dne 15. februarjem 1922, št. 6334, ki jo priobčujemo v vednost podružnicam, okrajnim županskim zvezam.

Ondi stoji:

»Po obstoječih predpisih mora imeti vsaka zveza, vsako društvo in vsaka podružnica svoja lastna pravila. Nikakor ne gre, da bi poslovala podružnica enostavno po pravilih osrednjega društva, saj ni identična z njim. Podružnica ima svoj delokrog, svoj odbor, občni zbor in druge svoje organe, imeti mora torej tudi svoja pravila, s katerimi so normirani njeni odnosi. Ker pa je odvisna v svojem delovanju od osrednjega društva, morajo seveda ta njena pravila biti v skladu s pravili osrednjega društva. Istovetnost pravil osrednjega društva in podružnice nasprotuje že pojmu podružnice kot take.

Določbe v § 2 pravil osrednjega društva, da se ustanove po okrajih »podružnice« in za več okrajev podzveze, opravljajo samo do ustanovitve podružnic in podzvez, to se pravi, da se brez teh določb slednjih sploh ne bi smelo ustanovljati. (? neumevno, op. por.)

Pokrajinska uprava torej ne more pritrditi stališču »Županske zveze«, ki izvira le iz nerazumevanj (?) društvenih predpisov. Postopanje okrajnega glavarstva v ... je popolnoma pravilno. podružnica »Županske zveze« ima čimprej predložiti 5 izvodov lastnih podružničnih pravil semkaj v potrditev.«

Tako odlok. Mi se ne bomo spuščali v prerekanje z vladnim juristom, kdo ima prav: on ali »Županska zveza«, dasi navedeni odlok naravnost izziva odgovor. — Končno besedo prepuščamo občnemu zboru, kjer je edino kompetenten forum za reševanje društvenih stvari, ne pa v palači na Bleiweisovi cesti.

Ker pa je zadeva važna radi nujnosti, da bo vsaka okrajna županska zveza lahko nemoteno delovala in podvojila svojo organizacijsko moč, priporoča osrednji odbor, fla vsaka okrajna zveza (podružnica »Županske zveze«) nemudoma zaprosi potem svojega okrajnega glavarstva za potrditev lastnih pravil. — Prošnjo je treba kolkovati z dvadinariskim kolkom, a za rešitev je treba priložiti kolek za 5 Din. — Petero izvodov pravil, ki jih je treba priložiti, naj se kolekuje s kolkom po 50 para.

Domovinstvo.

Eno izmed najvažnejših, obenem pa tudi najtežjih vprašanj, ki jih župan sreča pri svojem poslovanju, je gotovo domovinstvo. Važno je domovinsko vprašanje za občino radi tega, ker je navadno z njim

združeno vprašanje stroškov, težka pa je ta zadeva radi tega, ker so domovinski slučajji navadno zelo zapleteni, zakonska določila, ki pri tem pridejo v poštev, pa so za priprostega župana, nejurista zelo težko razumljiva.

Domovinstvo se je sicer obdelavalo letos in pretečeno leto skoraj na vseh županskih shodih, vendar se mi zdi potrebno, da se to vprašanje z ozirom na veliko važnost in pa na dejstvo, da človek to, kar enkrat sliši, kmalu pozabi, obdela tudi v »Občinski upravi«.

V naslednjem hočem v kratkih potezah navesti vsa glavnejša določila sedaj veljavnih domovinskih zakonov.

Glavna določila glede domovinstva vsebuje pri nas zakon z dne 3. decembra 1863., drž. zak. št. 105, skoraj še važnejša za župane pa je domovinska novela z dne 5. decembra 1896, drž. zak. št. 222. Poleg teh dveh pa veljajo še vedno, v kolikor niso razveljavljeni po teh dveh, odnosno za slučaje, ki segajo v njihovo časovno področje, starejši zakoni in sicer cesarski patent iz l. 1859, začasni občinski zakon iz l. 1849 in pa konskripcijski (popisni) patent iz l. 1804.

V zmislu domovinskega zakona iz leta 1863, ki — kot rečeno — obsega glavna določila o domovinstvu, je predpogoj za domovinstvo državljanstvo. Le naš državljan more tedaj dobiti domovinstvo v kaki naši občini. Tujega državljanja občinski odbor ne sme sprejeti v domovinsko zvezo, temveč mu sme kvečjem zagotoviti sprejem v domovinsko zvezo v slučaju, da si pridobi državljanstvo. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je taka zagotovitev zaenkrat brez pomena, ker se državljanstvo v zmislu odredbe ministrstva za notranje zadeve ne podeljuje, dokler ne izide nov za celo krajevino veljaven zakon o državljanstvu.

I. Način pridobitve domovinstva.

Domovinstvo se začenja, odnosno pridobi:

1. po rojstvu;
2. po omožitvi;
3. s sprejemom v domovinsko zvezo;
4. s stalno nastavitvijo v javnem uradu.

Z rojstvom: Zakonski otroci dobe domovinsko pravico v oni občini, kamor je bil pristojen njihov oče za časa njihovega rojstva. Nezakonski otroci slede v domovinstvu svoji materi. Oni so pristojni v ono občino, v kateri je imela domovinsko pravico njihova mati za časa poroda. Tudi nezakonski otrok zakonske žene ali vdove dobi domovinstvo v oni občini, v kateri jo je imela mati ob času poroda, ne pa kot se pogosto misli, v oni občini, v kateri je imela mati kot dekle domovinsko pravico. Legitimirani (pozakonjeni) otroci dobe domovinstvo v občini, v kateri jo ima oče v času pozakonitve. Posinovitev ali prevzetje na rejo nima na domovinstvo nikakega vpliva.

Z omožitvijo dobi žena domovinstvo v oni občini, v kateri je ima njen mož.

O prostovoljnem sprejemu v občinsko zvezo sklepa občinski odbor. Proti tozadevnemu sklepu občinskega odbora ni nobene pritožbe. Sprejem v domovinsko zvezo pa ne sme biti omejen ali odvisen od

kakih pogojev. Vsaka taka omejitev je nična in se smatra kot bi ne bila stavljena. Kedaj in pod katerimi predpogoji občina izrečnega sprejema ne sme odreči, se bo obravnavalo pri zakonu iz l. 1896.

V zmislu § 10 zakona iz l. 1896, s katerim so bila tozadevna določila zakona iz l. 1863 spremenjena, dobe stalno nameščen dvorni, državni, deželni, občinski uradniki in služabniki, in pa uradniki in služabniki okrajnih zastopov in javnih zakladov ter duhovniki, učitelji in notarji z dnevom, ko nastopijo svoj urad, domovinsko pravico v oni občini, kjer ima urad svoj stalni sedež. Predpogoji za pridobitev domovinstva po tem določili so tedaj: stalno nameščenje, določitev kraja službovanja in pa nastop te službe. Če je bil tedaj nekdo imenovan na gotovo mesto v nekem kraju, pa te službe ni v resnici nastopil, v dotičnem kraju še ni pridobil domovinstva. Stalno nameščenje se imenuje tedaj, če tisto ni samočasno, za gotovo dobo ali na odpoved. Stalnemu nameščenju se služba sploh odpovedati ne more. Izguba službe pri teh je mogoča le tedaj, če je dotičnik zakrivil dejanje, ki ima poleg redne kazni za posledico tudi izgubo službe ali pa je storil kaj takega, kar ga po sklepu razsodišča ali po službenih pravilih napravlja za službo nemogočega.

Spremembe domovinstva.

Spremembi v moževem domovinstvu sledi tudi zakonska žena, če ni sodno ločena, ter zakonski otroci, če niso samosvoji. Sodno ločena ali razzakonjena žena obdrži domovinsko pravico v oni občini, v kateri jo je imela za časa ločitve ali razzveze. Samosvoji (samostojni) otroci obdrže domovinstvo v oni občini, v kateri so je imeli, ko so postali samostojni. Nezakonski otroci slede pri spremembi domovinstva svoji materi, vendar pa le tedaj, če je ona domovinstvo spremenila vsled 10 letnega bivanja po zakonu iz l. 1896. Če nezakonska mati spremeni domovinstvo vsled omožitve, tedaj ji nezakonski otroci, če se ne legitimirajo v domovinstvu, ne slede, temveč ostanejo pristojni v oni občini, v kateri so bil preje po svoji materi (pred omožitvijo) pristojni. Mladoletni otroci ne slede svoji materi v domovinstvu tudi tedaj, če tista svojo domovinsko pravico kot vdova spremeni. Otroci obdrže v tem slučaju ono domovinstvo, ki so je imeli po očetu.

Smrt zakonskega očeta ali nezakonske matere nima na domovinstvo otrok nobenega vpliva.

(Dalje.)

Obrtne zadeve.

A. Prodaja in točenje žganja.

Vprašanje. Župan občine Ž. na Kranjskem. V naši občini ljudje zelo pijančujejo. Najbolj žalostno je pa, da se ne zadovoljujejo z vinom in pivom, ampak segajo vedno po žganju. Priliko jim dajejo posebno tukajšnji trgovci, ki kar točijo žganje vsevpred. Če jim kaj rečem, se pa sklicujejo na overilo finančnih organov, češ, da imajo pravico točiti žganje. Kolikor vem, je smel poprej točiti žganje samo

listi, ki je imel zato koncesijo. Ali je sedaj urejeno drugače?

Odgovor: Ne. Trgovec z mešanim, specerijskim in kolonijalnim blagom sme slejkoprej prodajati žgane opojne pijače, vino in pivo samo v steklenicah, ki so zaprte po trgovskem običaju. To se pravi: steklenice morajo biti zaprte tako, da jih je mogoče odpreti samo s kakim orodjem kakor čepovlek, nož, kleščice, škarje, in le na ta način, da se predmet, ki ga imajo na ustniku, poškoduje (n. pr. vosek, papirnati trak, vinjeta, klobučki iz staniola). Trgovec ne sme nikdar odjemalcu, ko pride po pijačo, natočiti je v posodo, ki jo ali sam seboj prinese, ali mu jo pa on posodi, in mu ne sme nuditi prilike, da spiže pijačo pri njem v trgovini.

Kdor izmed trgovcev tako ravna, izvršuje pravice, ki jih dajejo le nadrobna prodaja žganja, žganjetoč, vino- in pivotoči, t. j. krčmarske pravice, za katere mu je treba posebne koncesije obrtnega oblastva.

Overilo finančne straže teh koncesij ne da. Overilo je samo potrdilo finančnih organov, da je dotičnik zadostil glede žganja, ki ga prodaja, trošarinskim predpisom, a nič več. Obrtnice pravice dajejo slejkoprej politična oblastva prve stopnje. Če se kak trgovec ne more izkazati s koncesijo za nadrobno prodajo žganih opojnih pijač, za žganjetoč ali vino- in pivotoč, pa toči te pijače odjemalcem v svoji trgovini, ga naznanite obrtni oblasti, pa bo kmalu red.

B. Tesarske koncesije.

Vprašanje. Župan obč. K. na Gorenjskem. Mož, ki je bil pred vojsko tesarski pomočnik, se je pred približno enim letom vrnil iz Rusije. Ker je priženil nekaj premoženja, bi rad na svojo roko začel izvrševati malo koncesijo tesarskega mojstra. Dasi ima pogoje za to, ga je opozoril prijatelj, da koncesije ne bo dobil, ker jih več ne dajejo. Prosim pojasnila, kaj je na stvari.

Odgovor: Prijatelj mu je prav povedal. Malih ali omejenih tesarskih koncesij, kakor jih imenuje sedaj navadno zakonodajca, po § 6. zakona o stavbnih obrtnih iz l. 1893 obrtna oblastva na Kranjskem in Koroškem od 20. januarja 1921 dalje ne smejo več podeljevati. Ta dan je izšla naredba dež. vlade za Slovenijo z dne 31. decembra 1920, ki je razveljavila razglas bivše dež. vlade za Kranjsko iz l. 1895, s katerim so dobila obrtna oblastva dovoljenje, da smejo podeljevati omejene zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske koncesije.

Ta korak, ki ga je storila dež. vlada na pritisk stavbniškov in polnovrednih zidarskih mojstrov, je bil gotovo prenačilen. Storila je ž njim vsem tistim, ki jih je zadržala vojska, da se niso mogli pred letom 1921 osamosvojiti, veliko krivico. Je pa tudi nerodno za ljudstvo, ki je še vajeno malih tesarskih in zidarskih mojstrov, in polnovrednih nima pri rokah.

Vlada je svojo prenačilenost že sama uvidela ter uvedla akcijo, da se naredba tako spremeni, da se bo nudila vsaj starejšim prosilcem zopet prilika priti do omenjenih koncesij. Sprememba po objav-

ljena v Uradnem listu. Županstvo naj jo zasleduje in o priliki opozori kompetenta, da vloži potrebno prošnjo.

C. Prodaja mrtvaških rakev v lastni režiiji občin.

Naša občina bi rada sama prodajala mrtliške rakeve. Upa dobiti iz tega priboljšek pri občinskih dohodkih in ustreči ljudem, ki morajo po rakeve v tri ure oddaljen trg. Ali se more občina tega lotiti in kaj naj stori, da dobi pravico za prodajo?

Odgovor: Občina je upravičena lotiti se gospodarskih podjetij po določbah obč. reda za kranjske občine po § 28, ali § 24 za Štajersko. Upoštevati mora le veljavne zakone. V danem slučaju pride v poštev obrtni red. Prodaja mrtliških rakev je prosta obrt, ki jo mora občina kakor vsak drugi prijaviti obrtni oblasti. Ker je pa občina pravna (juridična) oseba, mora javiti obenem občana kot poslovodjo, ki je polnoleten in ni izključljiv od obrta, kar presodi obrtna oblast. Obrt prodaje mrtliških rakev pa daje samo pravico, narejene rakeve prodajati ne pa jih tudi izdelovati. Ako hoče dobiti občina tudi to pravico, mora prijaviti izvrševanje rokodelske obrti mizarstva ter dobiti in prijaviti obrtni oblasti kot poslovodjo občana, ki ima vse predpogoje za samostojnega mizarškega mojstra.

Č. Pravica do gostilniške koncesije.

Vprašanje: Županstvo H. na Dolenjskem. Občina ima na ponudbo hišo, v kateri izvršuje sedanjí lastnik dobro idočo gostilno. Lastnik pa ceni hišo precej visoko, češ, občina ne bo dobila samo hiše, temveč tudi gostilno. Ali je mogoče kupiti s hišo tudi to koncesijo?

Odgovor: Ne. Gostilniška pravica je — kakor vse obrtne pravice — čisto osebna pravica, ki je ne more imetnik prenesti po mili volji na drugo osebo. Razpolagati more ž njo samo v obliki zakupodaje, toda tudi za to mora dobiti dovoljenje obrtne oblasti, ki zakupnika po prostem prevdaru odobri ali pa ne. Seveda nekaj drugega je vprašanje gostilniškega inventarja; s tem gostilničar lahko svobodno razpolaga.

Občina more torej s kupno pogodbo dobiti samo hišo, ne pa tudi gostilniške koncesije v njej. Za gostilniško koncesijo se bo morala potegovati ravno tako, kakor se je svoj čas dosedanji lastnik hiše. Seveda lahko upa, da jo dobi, ker je najvažnejši moment, ki pride pri presoji v poštev, to je krajevna potreba, dokazana z dobrim obiskom dosedanje gostilne.

Dosedanjemu lastniku ostane njegova koncesija. Ker se pa dve gostilniški koncesiji z istimi pravicami ne moreta izvrševati v istem lokalu, se bo moral dosedanji lastnik umakniti. Prosim bo moral okrajno glavarstvo za dovoljenje, da sme preseliti gostilno o kak drug lokal v istem kraju. Ako se mu ne posreči, dobiti primerne lokal ali mu pa okr. glavarstvo preselitve ne dovoli, se izpostavi nevarnosti, da gostilniško koncesijo sploh zgubi. Če imetnik gostilne svoje obrti ne izvršuje pol leta, mu jo obrtna oblast lahko kratkoma odvzame. Seveda to tem preje, če sedanjí lastnik na gostilno več ne misli.

Vprašanje županstva nam je zelo dobrodošlo, ker slučají niso prav redki, da lastniki hiš, ki imajo gostilne v njih, nastavljajo ravno radi tega visoke cene, češ, s hišo dobiš tudi gostilno. To je grda špekulacija z nevednostjo ljudi, ker ni prav nikjer napisano, da mora tudi kupec od obrtne oblasti dobiti koncesijo. Obrtna oblast bo narobe porabila tako priliko, da gostilno zatre, posebno, če je preveč gostiln v kraju.

Naša pravila.

(Dalje.)

§ 6.

Društvene zadeve oskrbuje: občni zbor in društveni odbor.

§ 7.

Občni zbor se snide vsako leto enkrat. Izredni občni zbor se skliče, kadar večina odbora to sklène. Čas zborovanja in dnevi red obnega zbor se naznani po društvenem glasilu ali pa v »Domoljubu« in »Slov. Gospodarju«, prvo in drugo pa vsaj 14 dni poprej. Ako hoče kdo kak poseben nasvet staviti, ga mora 8 dni poprej odboru pismeno naznaniti.

Društveno leto se prične 1. januarja in konča 31. decembra vsakega leta.

§ 8.

Občni zbor ima pravico:

- voliti izmed članov društva odbor, to je načelnika in 24 odbornikov ter 10 odb. namestnikov;
- izbrati tri preglednike letnih računov;
- prenarejati društvena pravila;
- odobravati letni račun ali mu ugovarjati;
- sklepati o razhodu društva in
- o predlogih obnega zbor;
- določevati članarino.

§ 9.

Društvenemu odboru je opravilna doba triletna. Odbor si izvoli podnačelnika, tajnika in njegovega namestnika ter blagajnika in njegovega namestnika, nadalje sprejema člane, vodi društvene zadeve in društveno gospodarstvo, daje smer društvenemu glasilu, si priklopi po potrebi še druge pomožne moči ter si sestavi svoj opravilni red, kojega potrdi občni zbor.

(Dalje sledi.)

Antiseptično, žisteče, osvežujoče, oživljajoče in krepično deluje lekarn. Fellerja prijetno dišeči »Eisalfuid«. Je mnogo močnejši in boljši kot Franc. žganje za drgnenje rok, nog, hrbta in celega telesa, tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, priljubljen že 25 let. Tri dvoja. stekl. ali ena špeci. stekl. z zamotom in poštnino pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Eisatrg 16, Hrvatsko.

Poštena delavska družina (begunci imajo prednost), katera je popolnoma večja vseh poljedelskih, vrtnih in gospodarskih poslov, kakor tudi prašičereje, mlekarstvu itd., se sprejme v stalno službo na srednje posestvo v Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši; plača dobra po dogovoru. Ponudbe z navedbo dosedanega poslovanja in zahtevno plače je nasloviti: Poštni predal št. 27 v Ljubljani.

Domače

„Zlatorog“ - milo

je cenó in izdatna. Gospodinje, segajte pridno po njem!

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in DRUG

Celje - Ljubljana - Maribor

Po najvišji ceni prevzame na vsaki postaji in plača takoj
KOSTANJEV LES
 Franc Kupnik KOSTRIVNIŠKA SLATINA,
 Podplat pri Rogateu. 1557

Tovarna

JOS. REICH

LJUBLJANA :: Poljanski nasip štev. 4.
 Podružnica: Šelenburgova ulica štev. 4.
 BARVA vsakovrstno blago. :: KEMIČNO
 ČISTI obleke. :: SVETLOLIKA ovratnike,
 :: zapesnice in srajce. ::
 Podružnice: MARIBOR (Gospodka
 ulica štev. 38), NOVO MESTO (Glavni
 trg), KOČEVJE štev. 39.

LEPOTA

kož, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast las se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller:

»ELSA« LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštino 120 K.

»ELSA« OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zanjedance, nabore itd., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštino 80 K.

»ELSA« TANOČINA POMADA ZA RAST LAS krepki kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in ceptev las, zaprečuje prhut, prerano osivelost itd.; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštino 80 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 24 K; Brkomas 10 K; najfinejši Hega-puder Dr. Klugorč v velikih originalnih škatljah 40 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 40 K; puder za gospo v vrečicah 8 K; zobni prašek v škatljah 12 K; v vrečicah 8 K; Sachet diševa za perilo 12 K; Schampoon za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K; najfinejši parjem po 48 in 80 K; Močna voda za lase 80 K; Za te razne predmete se zamot in poština posebej računata.

EUGEN V. FELLER, lekarnar

Stubica donja, Elsa trg 16, Hrovalko.

MIŠI-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porabljaate moja najbolja preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane 20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčes. suna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. ponust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp: M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Tvrđka F. Fajdiga sin

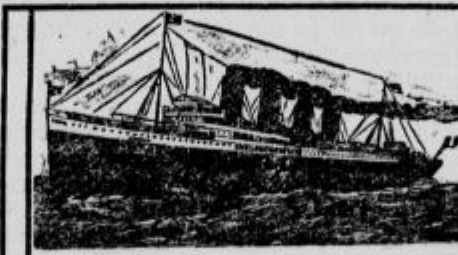
priporoča vsakovrstne lepe omare (kostne) z ladelec in tudi visoke iz trdega in mehkega lesa, postelje, o-mare, stole, modroce; sploh vse pohištvene dele dobis edino le

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

Gotovo si prihranite precej denarja, ako kupujete v trgovini

»Pri Ivanki« F. & I. GORIČAR, Ljubljana :: Sv. Petra cesta štev. 29

ki ima v zalogi fino blago za moške in ženske obleke, etamine, batiste, blago za kmečke obleke, svilene robce in šerpe. Bala za neveste v veliki izbiri in nizki ceni, narejene obleke za birmanke po najnovjšem kroju, otroške obleke, bluze, predpasnike, spodnja obleka, narejene moške srajce, — ovratnike, kravate in razno drugo blago. — Vzorci se ne razpošiljajo. 1537

Iz Havre v Ameriko samo 6 dni
 Edino najkr. črta iz Havre v New York

Predprodaja ladijskih listkov in železniških vozniških listkov za sosednje države in pojasnila daje konc. potovalna pisarna IVAN KRAKER v Ljubljani, Kolodv. ul. 41 nasproti gl. kolodv.

Poziv upnikom!

Lesna zadruga v Vel. Laščah

r. z. o. z., je na podlagi sklepa izrednega občnega zbora z dne 11. decembra 1921 stopila v likvidacijo in je likvidacija vpisana v zadrugnem registru dne 9. marca 1922. Upniki zadruge se pozivljajo, da priglasijo svoje terjatve. 1908

IVAN JAX IN SIN

GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Dosele je ravnokar večje število strojev za vsako obrt. Vozenje poučuje brezplačno. Pisalni stroji ADLER. Ceniki zastoj in franko. Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffienrad.

oooooooooooo

Krijite svoje strehe s

Salonit-om

„SPLIT“

Anonimno društvo za cement-Portland

Prodajalne:

Ljubljana: „Obnova“, gradbena družba z o. z.

Kamnik: Ant. Stergar

Kočevje: Peter Petsche

Kranj: Franc Dolenc

Novo mesto: A. Pauser

Radovljica: Oton Homan-a nasl. Šimnic

Najboljše
 manufakturno blago
 češkega izvora se
 kupi pri tvrdki

Podjetje „HERMES“
J. & V. Vokač

Ljubljana,
 Solški drevored 8.
 Zahtevajte vzorce!